

GG.7624-6/09/10

DECYZJA

o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art.104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku -Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. Nr 98 z 2000 roku , poz.1071 z późn. zm.) , art.71 ust. 1 i ust.2 pkt 1, art.72 ust 1 pkt 4, art.75 ust. 1 pkt 4,art.79 ust.1 ,art.82 i art.85 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie ,udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 , poz.1227 z późn. zm.) , § 2 ust.1 pkt 27 lit.a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213 , poz.1397) , po rozpatrzeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia , dla przedsięwzięcia pn. „ **wydobywanie kopaliny ze złoża torfu „Karaska” w granicach działek gruntowych nr 187/16 i 187/18 obręb Piasecznia gm. Kadzidło**” Zakładu Torfowego ”Karaska” Henryk Skowroński ,05-092 Łomianki ,ul. Partyzantów 35 z dnia 10.12.2009 roku

u s t a l a m

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn. . „ **wydobywanie kopaliny ze złoża torfu „Karaska” w granicach działek gruntowych nr 187/16 i 187/18 obręb Piasecznia gm. Kadzidło**”

I. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Analizowane zamierzenie inwestycyjne obejmuje przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu kopaliny ze złoża torfu „Karaska” w granicach działek gruntowych nr 187/16 i 187/18 obręb Piasecznia gm. Kadzidło.

Przedmiotowe działki znajdują się w zachodniej i południowej części terenu należącego do Zakładu Torfowego Karaska. Pomiędzy nimi znajduje się obszar o powierzchni około 170 ha, na którym aktualnie odbywa się wydobycie torfu ze złoża.

Kopalnia Karaska sąsiaduje od strony północno-zachodniej z zakładem przeróbki torfu. Dostarczony torf z kopalni jest tu uzdatniany, ładowany do worków. Stąd też odbywa się ekspedycja.

Od strony południowej zlokalizowane są zabudowania i place utwardzone, w których mieści się sprzęt mechaniczny niezbędny do pozyskiwania torfu. Znajdują się tu również pomieszczenia biurowe kierownictwa kopalni.

W bezpośrednim sąsiedztwie torfowiska znajdują się dwie wsie: na północno-zachodnim krańcu wieś Karaska, a na południowym wschodzie wieś Piasecznia. Południowo-zachodnią część torfowiska otaczają lasy Nadleśnictwa Myszyniec .

Od strony południowo-wschodniej torfowisko graniczy z pastwiskami i łąkami wsi Piasecznia.

Granice północno-zachodnią stanowi grobla, po której prowadzi droga łącząca wsie: Karaska i Wach.

II. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1. w ramach przygotowania złoża do wydobycia oraz prowadzenia wydobycia i likwidacji wykorzystywać sprawny technicznie sprzęt, eksploatowany i konserwowany w sposób prawidłowy, codziennie sprawdzać stan techniczny sprzętu przed przystąpieniem do prac na terenie złoża ,stwierdzone usterki bezzwłocznie usuwać,
2. miejsce parkowania , tankowania i obsługi pojazdów i maszyn wykorzystywanych na etapie realizacji , eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia zorganizować na terenie zabezpieczonym przed przedostaniem się ewentualnych wycieków płynów eksploatacyjnych i paliwa do gruntu,

3. przedsięwzięcie, a zwłaszcza zaplecze techniczne i miejsce postoju maszyn oraz magazynowania paliwa i płynów eksploatacyjnych wyposażyć w środki do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych,
4. nie dopuścić do zaśmiecania lub gromadzenia ścieków na terenie wyrobiska; ścieki socjalne gromadzić w bezodpływowych zbiornikach na terenie zaplecza socjalnego kopalni zlokalizowanego poza terenem wyrobiska; zbiorniki na ścieki socjalne regularnie opróżniać za pomocą specjalistycznego sprzętu, a ścieki przekazywać do oczyszczenia,
5. utrzymywać w dobrym stanie piezometry do monitoringu wód gruntowych; piezometry zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem z powierzchni ziemi,
6. powstające w trakcie budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji odpady segregować i gromadzić w przeznaczonych do tego pojemnikach lub kontenerach w wydzielonym miejscu o utwardzonym podłożu, a po zebraniu odpowiedniej ilości przekazywać uprawnionym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia,
7. zastosować wysokiej wydajności tłumiki akustyczne oraz obudowy wytłumiające hałas, a także zastosować elastyczne elementy amortyzujące w maszynach używanych do wydobywania torfu ze złoża,
8. do oświetlenia terenu zakładu stosować lampy w szczelnych oprawach, emitujące światło o tzw. "ciepłym widmie", np. lampy sodowe (SON i SOX),
9. na etapie likwidacji przedsięwzięcia pozostawić bobrowi europejskiemu i płazom miejsca do rozrodu i przebywania w formie niecałkowicie zasypanych rowów melioracyjnych,
10. na etapie likwidacji zablokować odpływ wód z terenu torfowiska rowem głównym i pomocniczym poprzez zasypanie końcowych partii rowów i utworzenie niewielkich grobli,
11. na etapie likwidacji wypłycić rów pomocniczy przy wykorzystaniu materiału torfowego odłożonego pomiędzy tym rowem a granicą rezerwatu „Karaska”; pozostały torf należy rozplantować,
12. nasadzenia żurawiny na rekultywowanej powierzchni nie mogą przekroczyć 20% całkowitej powierzchni terenów rekultywowanych; nie wolno dopuścić do zasadzenia żurawiny na całej powierzchni rekultywowanej,
13. podjąć działania inicjujące powstanie warstwy torfowej polegające na nasadzeniach roślin torfowych; prace przeprowadzać na podstawie projektu i pod nadzorem specjalisty z zakresu rekultywacji torfowisk;
14. nie dopuścić do zalesienia w całości obszaru poeksploatacyjnego; kontrolować regularnie naturalną sukcesję;
15. wykonać niewielkie, nieregularne zagłębienia na terenie rekultywowanym; prace przeprowadzać pod nadzorem i w miejscach wyznaczonych przez specjalistę z zakresu rekultywacji torfowisk,
16. na etapie rekultywacji utworzyć w niższej położonych częściach odkrywkę zbiornik wodny w wyniku zalania tego terenu wodami gruntowymi; nie dopuścić do całkowitego zalania wodami pól roboczych.

III .Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania koncesji:

1. wydobywanie torfu prowadzić do takiej głębokości, która zapewni pozostawienie 30-50 cm warstwy torfu przykrywającej warstwę mineralnego podłoża znajdującego się pod złożem,
2. nie wykonywać robót ziemnych w pasie pomiędzy rowem głównym i pomocniczym a rezerwatem, oprócz prac polegających na denaturalizacji – rozplantowaniu przyzmy torfu wydobytego podczas prac w ramach wykonania rowu, która ułożona jest od strony rezerwatu” Karaska”,
3. nie pogłębiać rowów; głównego i pomocniczego służących do odprowadzania wód z odwodnień szczegółowych oraz nie budować innych systemów odwadniających przebiegających równolegle do granicy rezerwatu „Karaska” w odległości mniejszej niż 50 m od tej granicy, głębszych od rowu głównego,

4. przy pogłębianiu rowów odwodnienia szczegółowego zachować ostrożność, aby nie naruszyć warstwy mineralnej znajdującej się pod złożem torfu,
5. zachować co najmniej 30 metrową strefę ochronną od granicy lasów stanowiących leśne siedliska przyrodnicze wzdłuż południowo-wschodniej, południowej i południowo-zachodniej granicy działki o nr ew.187/16 oraz wzdłuż południowo-zachodniej i północno-zachodniej granicy działki o nr ew.187/18; w strefie ochronnej nie wolno prowadzić żadnych działań zmierzających do zmiany stosunków wodnych,
6. na terenach, na których zakończono już eksploatację torfu, w miejscach, w których nie zagrazi to pogorszeniem warunków eksploatacji na działkach, na których eksploatacja jest kontynuowana lub będzie rozpoczynana, należy ograniczyć odpływ wód wykonanymi wcześniej rowami szczegółowymi i zbiorczymi poprzez ich częściowe zasypianie lub budowę niewielkich urządzeń piętrzących,
7. utrzymywać łagodne nachylenie brzegów rowów, tj. ok 45 stopni, z wyjątkiem rowu zbiorczego,
8. prace przygotowawcze i usuwanie drzew i krzewów oraz wierzchniej warstwy gleby z terenu pól eksploatacyjnych przeprowadzać poza okresem lęgowym, tj. od 1 września do końca lutego,
9. w rowach odwadniających należy pozostawić roślinność wodną i szuwarową,
10. pogłębianie rowów odwodnienia szczegółowego przeprowadzać tylko w okresie jesiennym, zimowym i wczesnowiosennym.
11. ograniczać czas przebywania ludzi i pracy maszyn na terenie całej kopalni w okresie od 1 marca do 30 maja; w tym okresie prace powinny rozpoczynać się od godziny 9:00,
12. czas pracy na powierzchni eksploatacyjnej rozpoczynać nie wcześniej niż 1 godzinę po wschodzie słońca i kończyć nie później niż 1 godzinę przed zachodem słońca,
13. do wykonania systemu odwodnień (ścian rowów) nie wykorzystywać elementów prefabrykowanych,
14. należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę strefy pomiędzy rezerwatem „Karaska” a kopalnią przed możliwością powstania zagrożenia pożarowego, np. poprzez wprowadzenie zakazu użytkowania ognia na terenie kopalni (zakaz palenia), utrzymywanie porządku, dbanie o dobry stan techniczny maszyn użytkowanych na terenie kopalni, w tym zwłaszcza kolejki wąskotorowej.

IV. Należy zrealizować następujące działania dotyczące monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

Przez cały okres prowadzenia eksploatacji złoża należy:

1. prowadzić geodezyjne pomiary rzędnych powierzchni torfowiska i rzędnych zwierciadła wody w rowach odwadniających: pomiar rzędnych powierzchni wykonywany zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, należy uzupełnić o rzędne zwierciadła wody w rowach zbierających (na początku i końcu rowu);
2. raz w tygodniu przeprowadzać pomiary poziomu wody w piezometrach: należy pozostawić piezometry wykonane dla potrzeb wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko i także w nich wykonywać pomiary;
3. raz w miesiącu przeprowadzać obserwacje stanów wody w zbiorniku znajdującym się na terenie rezerwatu „Karaska” na podstawie wodowskazu znajdującego się w centralnej części obszaru chronionego;
4. co kwartał przeprowadzać analizę prowadzonych obserwacji: przez specjalistę hydrologa; o wynikach analizy należy poinformować Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie; w przypadku wystąpienia wyraźnych zmian poziomu wody w piezometrach lub obniżenia się lustra wody w zbiorniku znajdującym się na terenie rezerwatu „Karaska” należy przeprowadzić fachową ocenę przyczyn zaobserwowanych zmian, zawierającą przedstawienie sposobów naprawy oraz zapobieżenia niekorzystnym zjawiskom: fachową ocenę wraz z wnioskami i zaleceniami wykonać w terminie miesiąca od terminu, w którym zaobserwowano niekorzystne zjawiska i każdorazowo przesłać do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie niezwłocznie po jej wykonaniu, w terminie nie późniejszym niż jeden miesiąc od sporządzenia oceny;
5. raz w roku, w okresie wegetacyjnym, prowadzić obserwację stanu siedlisk przyrodniczych

położonych w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia w granicach rezerwatu „Karaska” oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Bory bagienne i torfowiska Karaska”; obserwacje prowadzi według metodyki Głównego Inspektora Ochrony Środowiska: wyniki każdorazowo przysyłać do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie niezwłocznie po ich opracowaniu.

V. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie należy przeprowadzać oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś., ani postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 10.12.2009 roku Zakład Torfowy „Karaska” Henryk Skowroński ,05-092 Łomianki ul. Partyzantów 35 zwrócił się o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia wymienionego na wstępie. Wnioskodawca dołączył raport oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Po przeanalizowaniu złożonych dokumentów stwierdzono, że, wydobywanie kopaliny ze złoża torfu „Karaska” w granicach działek gruntowych nr 187/16 i 187/18 obrębu Piasecznia gm. Kadzidło” w myśl § 2 ust.1 pkt 27 lit.a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.Nr 213, poz.1397) zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Mając na względzie powyższe, Wójt Gminy realizując art.77 ust.1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwrócił się o wydanie opinii do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce i o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Ponadto w dniu 6 stycznia 2010 roku wydał obwieszczenie o wszczęciu postępowania zamieszczając informację, że postępowanie o wydanie decyzji prowadzone jest z udziałem społeczeństwa i każdy ma prawo w terminie 21 dni tj. do dnia 5 lutego 2010 roku składania uwag i wniosków. W ustawowo przewidzianym terminie 21 dni nie wniesiono uwag ani wniosków do sprawy. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 12 lutego 2010 r. wezwał do uzupełnienia raportu w zakresie oddziaływania przedsięwzięcia na gatunki i obszary chronione na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151. poz. 1220, ze zm.), wyznaczając termin uzupełnienia do dnia 30 listopada 2010 r. W dniu 15 listopada 2010 r. Wójt Gminy Kadzidło przesłał do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie uzupełnienie do raportu. Uzupełnienie to nie pozwalało na uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, w związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w Warszawie ponownie wezwał do uzupełnienia raportu pismem z dnia 30 grudnia 2010 r., wyznaczając 30 dniowy termin złożenia uzupełnienia. Pismem z dnia 20 stycznia 2011 r. inwestor zwrócił się o przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do dnia 31 grudnia 2011 r. Uzupełnienie raportu wpłynęło do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie dniu 22 grudnia 2011 r. przy piśmie Wójta Gminy Kadzidło z dnia 20 grudnia 2011 roku.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2012 roku (data wpływu: 06.02.2012 r.) znak: WOOŚ-II.4240.310.2011.MB.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił wyżej wymienione warunki. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrołęce pismem znak: PPIS.ZNS.7170/5/2010 z dnia 12.01.2010 r. również wezwał do uzupełnienia raportu. Zwrócił się o udzielenie informacji; czy dla działek nr 187/16 i 187/18 jest opracowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz o podanie odległości do najbliższej zabudowy mieszkalnej i usługowej od granic terenu planowanej inwestycji, a także o określenie jednoznacznego wpływu inwestycji na poziomy wód gruntowych, okoliczne studnie na potrzeby bytowo – gospodarcze mieszkańców. Po dokonanych uzupełnieniu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrołęce pismem znak: PPIS.ZNS.7170/5/2010 z dnia 12.01.2010 r. zaopiniował realizację planowanego przedsięwzięcia i zgłosił następujące uwarunkowania:

1. Powstające odpady w wyniku realizacji inwestycji należy zagospodarować zgodnie z ustawą o odpadach.

2. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w fazie eksploatacji złoża torfu należy zastosować rozwiązania chroniące zabudowę mieszkalną oraz zabezpieczyć pracowników przed jego negatywnym wpływem.

3. W przypadku powstawania ścieków socjalno-bytowych należy zapewnić właściwe rozwiązania chroniące środowisko naturalne przed zanieczyszczeniem zgodnie z obowiązującymi przepisami. O wydanym uzgodnieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz o możliwości zapoznania się z wydanymi pismami, Wójt Gminy Kadzidło poinformował zawiadomieniem znak:GG.7624-6/09/10 z dnia 9 lutego 2012 roku.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonym raporcie ustalono co następuje:

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na poszerzeniu aktualnego obszaru wydobycia torfu (działka nr 187/8) ze złoża Karaska o działki gruntowe o nr 187/16 i 187/18.

Główny obszar planowanej eksploatacji torfu znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie już istniejącej kopalni o powierzchni ok. 170 ha. Miejsce lokalizacji przedsięwzięcia nie jest objęte ochroną prawną, ale sąsiaduje bezpośrednio z obszarem Natura 2000, w którego granicach znajduje się rezerwat przyrody. Na obszarze planowanym do eksploatacji znajduje się chronione siedlisko przyrodnicze. Występują tu ponadto gatunki fauny objęte ochroną na mocy prawa krajowego i międzynarodowego.

Zakres planowanych prac będzie skutkował zmianą zagospodarowania i użytkowania przedmiotowych terenów. Ulegnie zmianie również dotychczasowe neutralne oddziaływanie omawianych obszarów w stosunku do terenów sąsiednich. Warunki w fazie eksploatacji zostaną zmienione w stosunku do stanu sprzed realizacji przedsięwzięcia, co więcej ulegną silnemu niekorzystnemu przeobrażeniu w porównaniu do etapu realizacji. Przyjęte założenia spowodują poszerzenie obszaru eksploatacji złoża, co będzie skutkowało przede wszystkim przeobrażeniem rzeźby terenu, usunięciem części złoża kopaliny i zmianami stosunków wodnych. Mniejsze znaczenie będzie miała emisja hałasu, zanieczyszczeń wód i powietrza. Wystąpią niekorzystne oddziaływania dla fauny.

Warunki wykorzystania terenu będą jednak analogiczne do tych, jakie występują na terenie obecnej kopalni torfu. Gwarantuje to wykorzystanie metody frezerowej do wydobycia torfu. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kadzidło, uchwalonym przez Radę Gminy w 2000 r., znajduje się zapis, iż działki o nr ew. 187/16 i 187/18 obręb Piasecznia położone są na terenach przewidzianych pod uprawy rolne i leśne oraz są zarezerwowane dla umożliwienia objęcia różnymi formami ochrony przyrody. Jako kierunki zagospodarowania zapewniające utrzymanie wysokich wartości zasobów środowiska przyrodniczego podano zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym lub leśnym terenów udokumentowanych złóż surowców naturalnych (w tym torfu) oraz ochronę torfowisk i gleb torfowych przed dalszą degradacją, w tym ograniczenie eksploatacji złoża „Karaska” do obszaru objętego aktualną koncesją.

Zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717), Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kadzidło, uchwalone przez Radę Gminy w 2000 r. nie jest aktem prawa miejscowego. Ponadto studium zostało opracowane w chwili, gdy obowiązywał jeszcze Ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Kadzidło zatwierdzony uchwałą nr XXXI/154/93 Rady Gminy Kadzidło z dnia 3 września 1993 r. Ustalenia planu przewidywały przedmiotowy teren pod dalszą działalność wydobywczą torfu i ustalały przeznaczenie na cele nieleśne. Zapisy studium były więc sprzeczne z obowiązującym planem. W związku z tym obowiązują zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 1993 r.

Jednak art. 87 ust. 3 ww. ustawy podaje, że obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. zachowują moc do czasu uchwalenia nowych planów, ale nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2003 r. Z kolei zgodnie z art. 9 ust. 4 i art. 20 ust. 1 ww. ustawy ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych, a te natomiast mogą być uchwalone przez radę gminy dopiero po stwierdzeniu nienaruszalności ustaleń studium.

Aktualnie prowadzone są działania mające na celu zmianę zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kadzidło w części dotyczącej obszarów położonych w obrębie ewidencyjnym Piasecznia.

Przed przystąpieniem do eksploatacji złoża niezbędne jest wykonanie zabiegów udostępniających. Polegać one będą na wykonaniu rowów opaskowych przy pomocy specjalnych koparek oraz w dalszej kolejności na usunięciu wierzchniej warstwy gleby i pozostałości korzeni.

Fazy i operacje procesu technologicznego mają zapewnić pozyskanie wymaganego produktu najmniejszym wysiłkiem i w jak najkrótszym czasie. Proces eksploatacji dzieli się na trzy fazy: wydobycia, suszenia i magazynowania. Wydobycie torfu stanowi pierwszą fazę eksploatacji. W tej

fazie następuje odspojenie od złoza potrzebnej ilości torfu i przygotowania niezbędnych warunków do jej wysychania.

Złoże torfu „Karaska” ma być urabiane metodą powierzchniową (frezerową), która polega na wydobywaniu torfu warstwami. Po wydobywaniu jednej warstwy i jej wysuszeniu na miejscu wydobywania oraz po jej zebraniu, przystępuje się do wydobywania następnej. Czynności te powtarza się, aż do wyeksploatowania złoza. Ze względu na małą grubość zdejmowanej każdorazowo warstwy następuje stopniowe obniżenie powierzchni torfowiska. Przy stosowaniu metody powierzchniowej nie wydobywany torf suszy się na poziomie torfowiska bez potrzeby transportu i układania na polu suszenia.

W trakcie procesu technologicznego przy wydobywaniu torfu metodą frezerową, torf ze złoza jest skrawany i przyjmuje postać proszku torfowego, a w trakcie wysychania traci wilgotność (z około 82% do około 55%) i zmniejsza się jego gęstość objętościowa. Następnie proszek torfowy jest składowany w hałdach.

Załadunek urobku będzie odbywał się z zastosowaniem koparek hydraulicznych. Natomiast transport urobku do zakładu przerobczego, zlokalizowanego poza obszarem objętym eksploatacją, zapewnia transport szynowy kolejką spalinową.

Prócz robót związanych bezpośrednio z wydobywaniem torfu, na terenach przewidzianych pod realizację i eksploatację przedsięwzięcia będą prowadzone roboty „remontowe” pól eksploatacyjnych na całej ich powierzchni.

Do zespołu prac remontowych należą: oczyszczanie wraz z pogłębieniem rowów odwodnienia technologicznego, przekładanie przepustów na rowach, ścinanie torfu na pasach hałdowania i nawrotów maszyn torfiarskich wraz z przemieszczeniem urobku na pola, profilowanie działek eksploatacyjnych na całej powierzchni przeznaczonej do eksploatacji metodą frezerową, karczowanie pni i karp, bronowanie lub orka pól eksploatacyjnych na zimę.

Oprócz w/w prac, na polach torfowych w zależności od potrzeb mogą być prowadzone bieżące remonty dróg tymczasowych i torów kolejki wąskotorowej, prace przy usuwaniu korzeni z pól eksploatacyjnych, oraz prace związane z udrażnianiem przepustów na rowach.

Z wyjątkiem działalności polegającej na pozyskaniu torfu na obszarze złoza „Karaska” nie będą prowadzone żadne procesy produkcyjne.

Po zakończeniu wydobywania torfu na przedmiotowym terenie, odpływy (wyloty rowów) będą zasypane, zostaną rozebrane przepusty oraz usunięta infrastruktura techniczna (między innymi tory kolejki wąskotorowej). Skarpy rowów i wyrobisk zostaną złagodzone. Technologia zastosowana przy wydobywaniu kopaliny ze złoza torfu „Karaska” oraz jej składowanie i transport wiążą się z pracą ok. 20 maszyn, w tym: maszyn udostępniających, frezarek, zruszaczy, zgarniaczy, maszyn zbierających oraz koparek ładujących. Wyżej wymienione umaszynowanie zakładu wydobywczego nie jest jednak tożsame z jednoczesnym wykorzystywaniem pracy wszystkich maszyn. Specyfika urabiania złoza i pozyskiwania torfu warunkują etapowość działań. Zaangażowanie kolejnych maszyn w procesie wydobywania kopaliny uwarunkowane jest efektem pracy maszyn wykonanej na etapie wcześniejszym. Dotyczy to również pracy kolejki – maszyny transportującej.

Co więcej, eksploatacja złoza torfowego ma charakter sezonowy i jest ściśle powiązana z uwarunkowaniami pogodowymi. Praca zakładu wydobywczego uzależniona jest istotnie od ilości opadów atmosferycznych w roku kalendarzowym. Niemożliwa jest działalność wydobywcza w sezonie jesienno-zimowym. Eksploatacja złoza możliwa jest w miesiącach maj-wrzesień, przy czym praktycznie pełne wydobywanie odbywa się w miesiącach czerwiec-sierpień. Przez pozostały okres na złożu prowadzone są prace porządkowe, przygotowawcze oraz konserwacyjne o małej intensywności. Maszyny zaangażowane w proces eksploatacji złoza posiadają własny napęd spalinowy. Z tego wynika emisja do atmosfery spalin z pracujących maszyn oraz emisja hałasu. Emisja ta będzie miała charakter punktowy, czasowy i sezonowy, co wynikać będzie z etapowości i sezonowości prowadzonych działań.

Biorąc pod uwagę powyższe kwestie oraz uwzględniając rozległość obszaru i brak siedlisk ludzkich w pobliżu złoza można stwierdzić, że emisje zanieczyszczeń do atmosfery i hałasu będą relatywnie niewielkie i nie spowodują uciążliwości dla środowiska przyrodniczego oraz życia ludzi. Nie będą również skutkowały trwałymi negatywnymi zmianami w środowisku. Rezerwat przyrody Podgórze znajduje się w odległości w odległości ok. 5,28 km w kierunku północnym od działki 187/16 i ok. 2,55 km w kierunku północnym od działki 187/18.

Podgórze jest rezerwatem leśnym. Zajmuje powierzchnię 37,76 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu Puszczy Kurpiowskiej z naturalnymi drzewostanami świerkowo-sosnowymi.

Na przedmiotowym obszarze oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia nie ma obiektów uznanych za pomniki przyrody. Tego typu formy ochrony przyrody znajdują się w odległości ponad 4 km od granic ewidencyjnych działek gruntowych o nr 187/16 i 187/18. W stosunku do torfowiska Karaska występuje znaczne zagrożenie pożarowe. Realizacja przedsięwzięcia będzie zwiększała ryzyko wystąpienia zdarzenia tego typu. Możliwa jest ponadto poważna awaria maszyn i sprzętu wykorzystywanych do pracy przy eksploatacji złoża. Przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu torfu ze złoża na terenie działek gruntowych o nr 187/16 i 187/18 nie będzie skutkowało transgranicznym oddziaływaniem na środowisko. Na obszarze działek gruntowych o nr 187/16 i 187/18 obręb Piasecznia, gmina Kadzidło nie występują zabytki i stanowiska archeologiczne. Z tego względu realizacja przedsięwzięcia nie stanowi zagrożenia dla tych obiektów. Na etapie budowy i eksploatacji przedsięwzięcia, warunki podstawowe obszaru Natura 2000 Bory Bagienne i Torfowiska Karaska będą ulegały mało istotnym zmianom wynikającym ze skumulowania działalności wydobywczej prowadzonej aktualnie na działce nr 187/8 z planowaną działalnością na działkach 187/16 i 187/18. Etap likwidacji przedsięwzięcia nie stwarza dodatkowych zagrożeń dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Bory Bagienne i Torfowiska Karaska. Natomiast jego następstwa polegające na zaprzestaniu wydobycia torfu oraz ograniczeniu objętości wody odprowadzanej z terenu kopalni spowodują podwyższenie się poziomu wód gruntowych, również w granicach omawianego obszaru Natura 2000. Będzie miało korzystne następstwa z punktu widzenia ochrony przyrody i środowiska. Oddziaływania skumulowane planowanego przedsięwzięcia mają ponadto korzystny wymiar w dłuższej perspektywie czasu. Po zakończeniu eksploatacji złoża na działkach gruntowych o nr 187/16 i 187/18, powstanie w połączeniu z działką nr 187/8 stosunkowo jednolita powierzchnia umożliwiająca podjęcie działań rekultywacyjnych. Po zakończeniu wydobywania kopaliny powstanie wyrobisko górnicze (potorfie), które częściowo może być zawodnione, jednakże większość obszaru należy poddać renaturyzacji zmierzającej do odtworzenia procesów torfotwórczych. W tym celu po zakończeniu eksploatacji złoża, należy zamknąć odpływów z rowów odwadniających złoża, przez zasypanie ich torfem pochodzącym z tego samego obszaru lub przez budowę stałych urządzeń piętrzących, powodujących właściwe uwodnienie pozostałego złoża torfu. Zabiegom tego typu powinien zostać poddany także teren obecnie wyeksploatowany, poza obszarem uprawy żurawiny. Po zakończeniu eksploatacji na całym obszarze wskazane będzie, zasypywanie wszystkich występujących tu rowów. Na tak zagospodarowanym terenie nastąpi podniesienie się poziomu wody gruntowej w pozostawionej w spągu złoża warstwie torfu i w konsekwencji ponowne zabagnienie terenu, sprzyjające rozwojowi roślin torfotwórczych, charakterystycznych dla torfowisk przejściowych i wysokich. Dla przyspieszenia regeneracji torfowiska można wykonać też „wysiew” mchów torfowców przy pomocy rozrzutnika do obornika. Skuteczność tego zabiegu nie jest jednak do końca sprawdzona. W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia polegającego na poszerzeniu obszaru wydobycia złoża torfu, nie ma konieczności ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, co wynika z art. 135, ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62 poz. 627 z późn. zmianami). Ponadto w raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia przedstawiono wyniki szczegółowych badań nad środowiskiem i przyrodą przeprowadzonych na terenie kopalni i w jej otoczeniu oraz nad oddziaływaniem wydobycia torfu na środowisko na terenie kopalni ale przede wszystkim na terenach ją otaczających z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo kopalni z terenami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151. poz. 1220. ze zm.): rezerwat „Karaska” oraz Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Bory bagienne i torfowiska Karaska” PLH140046. Rezerwat „Karaska” położony jest na północ i północny-wschód od terenu kopalni, a SOO Natura 2000 „Bory bagienne i torfowiska Karaska” PLH 140046 otacza teren kopalni od północy i północnego -wschodu (ponieważ pokrywa się z obszarem rezerwatu), a także od południa i południowego-wschodu - na terenie zajętym przez bór bagienny.

Rezerwat „Karaska” został utworzony w celu ochrony torfowiska wysokiego. Obszar Natura 2000 „Bory bagienne i torfowiska Karaska” został utworzony w celu ochrony siedlisk i ochrony gatunków charakterystycznych dla torfowiska wysokiego i borów bagiennych.

Wyniki badań w ramach oceny oddziaływania na środowisko pozwoliły na określenie warunków, dzięki którym wydobycie torfu na terenie kopalni będzie możliwe przy zastosowaniu odpowiednich działań minimalizujących oddziaływanie, szczególnie na tereny chronione z uwagi na wartości przyrodnicze

Biorąc pod uwagę zakres i charakter inwestycji , po przeanalizowaniu informacji dołączonych do wniosku przez inwestora , oraz po uzyskaniu opinii i uzgodnień organów pomocniczych orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający decyzję , o których mowa w art. 72 ust.1 pkt 4 wyżej cytowanej ustawy. 2
- .Do zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stosuje się odpowiednio przepisy o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – art. 87. 3.Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji , o której mowa w pkt 1 ; wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem czterech lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna – art.72 ust. 3.
- 4.Termin , o którym mowa w pkt 3 może ulec wydłużeniu o 2 lata , jeżeli realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – art.72 ust. 4.

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ostrołęce ul. Gorbatowa 15 za pośrednictwem wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty otrzymania..

Załącznik:

- 1.charakterystyka przedsięwzięcia

WÓJT
Dariusz Łukaszewski

Otrzymują:

- 1.Zakład Torfowy „KARASKA”

Henryk Skowroński
ul. Partyzantów 35
05-092 Łomianki

- 2.Nadleśnictwo Myszyniec

Zawodzie 3
07-430 Myszyniec

- 3) a/a

Do wiadomości:

- 1.Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

w Warszawie
ul. Henryka Sienkiewicza 3
00-015 Warszawa

- 2.Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w Ostrołęce
ul. Targowa 4

07-410 Kadzidło *Ostrołęka*

Opłatę skarbową w wysokości 205 złotych (słownie: dwieście pięć złotych) zapłacono dnia 14.12.2009 roku gotówką (pokwitowanie nr 2906234) w kasie Urzędu Gminy w Kadzidle.

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Inwestor:

**Zakład Torfowy "Karaska" Henryk Skowroński
05-092 Łomianki
ul. Partyzantów 35**

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na wydobywaniu torfu ze złoża „Karaska” na działkach o nr ew. 187/16 i 187/18 z obrębu Piasecznia. Przedmiotowe działki znajdują się w zachodniej i południowej części terenu należącego do Zakładu Torfowego Karaska. Pomiędzy nimi znajduje się obszar o powierzchni 168,5 ha (działka o nr ew. 187/8), na którym aktualnie odbywa się wydobycie torfu ze złoża. Część działki 187/8 została już wyeksploatowana i wprowadzana jest na niej uprawa żurawiny. Działki gruntowe o nr 187/16 i 187/18 obrębu Piasecznia, gmina Kadzidło, stanowią część gruntów, które od 1954 r. znajdują się w zarządzie i użytkowaniu przemysłu torfowego.

Otoczenie terenu przedsięwzięcia stanowią tereny leśne, teren torfowiska, podmokłe łąki i tereny użytkowane rolniczo. Najbliższa zabudowa mieszkalna znajduje się w odległości ok. 1300 - 1500 m na północ i południe od terenu planowanego i obecnego wydobycia. Proces wydobywania torfu ze złoża „Karaska” polega na stopniowym ścinaniu z powierzchni wyrobiska wierzchniej warstwy torfu przy pomocy specjalistycznych maszyn.

Przed przystąpieniem do eksploatacji złoża niezbędne jest wykonanie zabiegów udostępniających (wykonanie rowów opaskowych, usunięcie wierzchniej warstwy gleby i pozostałości korzeni).

Złoże torfu „Karaska” będzie urabiane jak dotychczas metodą powierzchniową (frezerową), która polega na wydobywaniu torfu warstwami. Po wydobyciu jednej warstwy i jej wysuszeniu na miejscu wydobycia oraz po jej zebraniu, przystępuje się do wydobycia następnej. Czynności te powtarza się, aż do wyeksploatowania złoża.

W trakcie procesu technologicznego przy wydobywaniu torfu metodą frezerową, torf ze złoża jest skrawany i przyjmuje postać proszku torfowego, a w trakcie wysychania traci wilgotność i zmniejsza się jego gęstość objętościowa. Dla osuszenia torfu stosuje się jego wzruszanie. Dopiero osuszony torf jest zgarniany w wałki, zbierany z pół i składowany w hałdach, a następnie transportowany do zakładu przeróbki torfu. Wydobycie torfu tą metodą wymaga obniżenia poziomu wód gruntowych znajdujących się w złożu torfu. W tym celu, na terenie wydobycia wykonuje się rowy odwodnienia szczegółowego, położone równolegle do siebie w odstępach od 15 do 25 m, których zadaniem jest osuszenie złoża torfu w takim stopniu, aby był możliwy wjazd na teren ciężkiego sprzętu oraz było możliwe ścięcie wierzchniej warstwy torfu. Woda z rowów szczegółowych, które pozwalają na obniżenie zwierciadła wód gruntowych o ok. 1 do 1,5 m, jest odprowadzana do rowów zbiorczych, których zadaniem jest dalsze odprowadzenie jej do rowu głównego, przecinającego torfowisko „Karaska” w połowie, w kierunku północny-zachód południowy-wschód. Rów ten stanowi granicę pomiędzy terenem eksploatowanym złoża „Karaska” a terenem chronionym rezerwatu „Karaska” i obszaru Natura 2000. Przesuszony urobek torfu z hałd na terenie torfowiska przewożony jest kolejką spalinową wąskotorową na teren zakładu przeróbki torfu, gdzie po zmieszaniu z innymi składnikami jest wykorzystywany do produkcji ziemi ogrodniczej i innego podłoża do hodowli roślin i grzybów. Oprócz rowu głównego, który odprowadza wody z terenu torfowiska równolegle do niego biegnie rów dodatkowy (pomocniczy) poprowadzony pomiędzy granicą rezerwatu a nasypem kolejki wąskotorowej wzdłuż działki 187/18.

Na terenie torfowiska „Karaska” torf był wydobywany od kilkadziesiąt lat. Na początku było to wydobycie na małą skalę, na potrzeby okolicznej ludności, głównie na opał. Następnie, w latach 50-tych złożo zostało udokumentowane a od lat 60-tych rozpoczęło się wydobycie, które jest nadal kontynuowane, a obecnie trwają prace nad poszerzeniem obszaru wydobycia. Obie działki: 187/16 i

187/18 znajdują się po południowej stronie rowu głównego, w sąsiedztwie terenu obecnej eksploatacji na działce 187/8. Prace polegające na eksploatacji złoża torfu mogą być prowadzone, z uwagi na specyfikę techniki frezerowej, wyłącznie w okresach o małej ilości opadów. Technicznie wydobywanie jest możliwe w miesiącach maj - wrzesień, praktycznie pełne wydobywanie jest prowadzone przez 3 miesiące w roku - czerwiec - sierpień. Przez pozostałą część roku na terenie złoża są prowadzone prace konserwacyjne: utrzymanie rowów, pogłębianie rowów szczegółowych, usuwanie nalotu roślinnego na obszarach przygotowywanych do eksploatacji.

Oddziaływania na środowisko podczas wydobywania torfu ze złoża torfu wysokiego „Karaska” związane będą przede wszystkim z oddziaływaniem na ukształtowanie terenu, stosunki wodne, oddziaływaniem na rośliny i zwierzęta. Wydobywanie będzie prowadzone systemem wgłębnym, to znaczy, że wraz z postępem robót wydobywczych powierzchnia wyrobiska obniża się w stosunku do terenów przyległych, a po zakończeniu wydobywania zostaje wyrobisko.

Wydobywanie torfu metodą frezerową wymaga wstępnego udostępnienia złoża przez usunięcie z niego roślinności, wykarczowanie korzeni, zdjęcie zmurszałej warstwy torfu i gleby, która na tym torfie powstała. Obniżany jest poziom wód gruntowych na terenie wydobywania poprzez budowę sieci rowów odwodnienia szczegółowego i rowów opaskowych. Wpływ na stosunki wodne w eksploatowanej części złoża jest ciągły w czasie całego okresu eksploatacji kopalni, wiąże się to z koniecznością pogłębiania rowów szczegółowych służących odwodnieniu torfu.

Złoże torfu, eksploatowane w ramach złoża Karaska, tworzy głównie torfowisko wysokie, które jest zasilane wodami opadowymi. Torfowiska takie charakteryzują się dużą retencją wody oraz niskim współczynnikiem filtracji, co znaczy, że bardzo trudno jest torfowiska tego typu odwodnić. Zwierciadło wód w torfowisku wysokim utrzymuje się blisko powierzchni terenu, z uwagi na siły podsiąku kapilarnego występujące w strukturze torfowiska związane z jego składem gatunkowym (rodzaje mchów torfowców budujące tego typu torfowiska). Wahania poziomu wody są niewielkie i zależą głównie od transpiracji roślin porastających torfowisko, dlatego najniższy poziom wód na torfowisku wysokim jest w okresie wegetacyjnym i pod koniec lata, a najwyższy wiosną, po roztopach i zanim rozpocznie się sezon wegetacyjny.

W raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia przedstawiono wyniki szczegółowych badań nad środowiskiem i przyrodą przeprowadzonych na terenie kopalni i w jej otoczeniu oraz nad oddziaływaniem wydobywania torfu na środowisko na terenie kopalni ale przede wszystkim na terenach ją otaczających z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo kopalni z terenami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151. poz. 1220. ze zm.): rezerwatem „Karaska” oraz Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Bory bagiennie i torfowiska Karaska” PLH140046. Rezerwat „Karaska” położony jest na północ i północny-wschód od terenu kopalni, a SOO Natura 2000 „Bory bagiennie i torfowiska Karaska” PLH 140046 otacza teren kopalni od północy i północnego -wschodu (ponieważ pokrywa się z obszarem rezerwatu), a także od południa i południowego-wschodu - na terenie zajęтым przez bór bagienny. Rezerwat „Karaska” został utworzony w celu ochrony torfowiska wysokiego. Obszar Natura 2000 „Bory bagiennie i torfowiska Karaska” został utworzony w celu ochrony siedlisk i ochrony gatunków charakterystycznych dla torfowiska wysokiego i borów bagiennych.

Wyniki badań w ramach oceny oddziaływania na środowisko pozwoliły na określenie warunków, dzięki którym wydobywanie torfu na terenie kopalni będzie możliwe przy zastosowaniu odpowiednich działań minimalizujących oddziaływanie, szczególnie na tereny chronione z uwagi na wartości przyrodnicze. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie biorąc pod uwagę wyniki tych badań oraz kierując się wiedzą własną uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia. Na podstawie przeprowadzonych badań wpływu odwodnienia istniejącej kopalni na obszary chronione stwierdzono, że oddziaływanie odwodnienia rowów: głównego, pomocniczego oraz opaskowych jest największe w odległości ok. 30-50 m od rowu. W celu ochrony stosunków wodnych na terenie torfowiska „Karaska” oraz borów bagiennych przylegających do terenu przedsięwzięcia uzgodniony został warunek zakazujący budowy nowych systemów odwadniających biegnących równoległe do granicy rezerwatu „Karaska” w odległości mniejszej niż 50 m od tej granicy oraz warunek nakazujący pozostawienie co najmniej 30 m strefy ochronnej od granic lasów stanowiących leśne siedliska przyrodnicze wzdłuż południowo-wschodniej, południowej, południowo-zachodniej granicy działki o nr ew. 187/16 oraz południowo-zachodniej i północno-zachodniej granicy działki 187/18. W granicach tej strefy nie będą prowadzone jakiegokolwiek działania zmierzające do zmiany stosunków wodnych. Utrzymanie nienaruszalnych pasów ochronnych pomiędzy kopalnią a rezerwatem oraz obszarem Natura 2000 zmniejszy zagrożenie wynikające z eksploatacji i budowy rowów

szczegółowych na rozbudowującym się polu kopalni. Zapobiegnie również zmianie przesuszaniu gruntów poza granicami przedmiotowych działek, na terenach, na których występują siedliska przyrodnicze oraz gatunki podlegające ochronie.

W celu poprawy warunków wodnych (zwiększenia uwilgocenia) na terenie wyeksploatowanym kopalni torfu zostanie ograniczony odpływ wód z rowów szczegółowych przez zasypianie rowów lub budowę na nich niewielkich urządzeń piętrzących, a także nie będą pogłębiane rowy: główny i pomocniczy oraz rowy zbiorcze.

W celu ochrony torfowiska przez zagrożeniem pożarowym wprowadzone zostaną podczas eksploatacji szczególne środki ostrożności polegające między innymi na wprowadzeniu zakazu używania ognia na terenie torfowiska; kontroli sprawności technicznej maszyn i urządzeń wykorzystywanych na terenie kopalni, w tym szczególnie kolejki wąskotorowej służącej do przewożenia torfu z terenu kopalni na teren zakładu przeróbki torfu z uwagi na przebieg torów w bezpośredniej bliskości granicy rezerwatu. W celu dodatkowego zmniejszenia zagrożenia pożarowego oraz ochrony środowiska gruntowo-wodnego na terenie torfowiska wszelkie prace związane z naprawą i konserwacją sprzętu wykorzystywanego do wydobywania i transportu torfu oraz uzupełnianie paliwa będą wykonywane na terenie bazy maszynowej (technicznej) zaplecza kopalni, na terenie utwardzonym. Baza będzie wyposażona w materiały sorpcyjne, które będą wykorzystywane do natychmiastowej likwidacji awaryjnych wycieków paliwa i innych płynów eksploatacyjnych. Ścieki i odpady będą składowane poza terenem wyrobiska kopalni. Takie działania mają na celu zabezpieczenie torfowiska przed zanieczyszczeniem substancjami niebezpiecznymi. Podczas wizytacji w terenie przeprowadzanej na potrzeby oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia zinventaryzowano wiele gatunków zwierząt, w tym objętych ochroną gatunkową (zaskrońce, cietrzewie, czajki, lelki, różne gatunki płazów, bobry). W celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania prac przygotowawczych do wydobywania torfu na owady, płazy, gady oraz ptaki, które mogą znajdować się na terenie przeznaczonym pod wydobywanie, wprowadzono warunek polegający na ograniczeniu terminu prowadzenia prac przygotowawczych do okresu pomiędzy 1 września a końcem lutego. Prace przygotowawcze polegają na usunięciu roślinności, wykarczowaniu korzeni i pni oraz zebraniu wierzchniej warstwy gleby. Przeprowadzanie tych prac poza sezonem lęgowym oraz największej aktywności wymienionych wcześniej zwierząt ograniczy możliwość płoszenia lub przypadkowego zabicia osobników.

Na terenie wyrobiska kopalni odbywają się tokowiska cietrzewi. W celu ochrony najcenniejszego elementu awifauny omawianego terenu (cietrzewia) przez ograniczenie możliwości płoszenia osobników tokujących na terenie kopalni w okresie wiosennym, wprowadzono warunek ograniczenia przebywania ludzi i pracy maszyn na terenie całej kopalni w okresie od 1 marca do 30 maja. W tym okresie prace mogą rozpoczynać się wyłącznie po godzinie 9:00 rano. Ograniczenie to nie będzie miało znaczącego wpływu na funkcjonowanie kopalni, ponieważ wydobywanie torfu jest możliwe technicznie w miesiącach o najniższym natężeniu opadów (maj - wrzesień), a praktycznie prowadzone jest w miesiącach czerwiec - sierpień. W pozostałych miesiącach prowadzone są głównie prace konserwacyjne na terenie kopalni. W celu ograniczenia płoszenia ssaków, które mogą wchodzić na teren kopalni oraz zajmują terytoria graniczące z jej terenem (np. bobry, łosie, sarny) wprowadzono ograniczenia czasowe w funkcjonowaniu kopalni. Praca na terenie eksploatacji może być rozpoczynana nie wcześniej niż 1 godzinę po wschodzie słońca, a musi być zakończona nie później niż 1 godzinę przed zachodem słońca.

W celu ochrony płazów zamieszkujących systemy rowów odwadniających na terenie przedsięwzięcia wprowadzono warunki dotyczące terminów wykonywania prac polegających na pogłębianiu i kopaniu rowów. Prace te, będą wykonywane w okresie jesiennym, zimowym i wczesnowiosennym, aby nie prowadzić tych prac w czasie sezonu lęgowego płazów i nie niszczyć skrzeku. Ponadto brzegi rowów zostaną wykonane i będą utrzymywane w łagodnym nachyleniu (ok. 45 stopni), z wyjątkiem rowu zbiorczego, co pozwoli płazom na swobodną migrację ze zbiorników. Także w celu ochrony płazów wprowadzono nakaz pozostawiania w rowach roślinności wodnej i szuwarowej. Zakaz wykorzystywania do umacniania brzegów rowów elementów prefabrykowanych o gładkiej powierzchni został podyktowany koniecznością ochrony owadów z rodzaju *Carabus*, które mają problemy w poruszaniu się po tego typu powierzchni i mogą zostać złapane w śmiertelną pułapkę. Ponadto w celu ochrony owadów wprowadzono warunek polegający na wykorzystaniu na terenie zakładu przeróbki torfu i zaplecza kopalni wyłącznie oświetlenia sodowego (SON i SOX) i lamp o

szczelnych obudowach, które uniemożliwią kontakt owadów z rozżarzoną żarówką. Analiza wyników badań przedstawiona w raporcie wykazała, że wydobywanie kopaliny nie wpłynie na poziom wód podziemnych użytkowych, znajdujących się w warstwach mineralnych pod złożem torfu, ponieważ wydobywanie torfu nie spowoduje przecięcia tych warstw, które znajdują się poniżej złoża, a odwodnienie złoża nie spowoduje jednocześnie odwodnienia warstw mineralnych z uwagi na odizolowanie ich od siebie warstwami nieprzepuszczalnymi. Wydobywanie torfu będzie prowadzone włącznie do momentu, kiedy miąższość warstwy organicznej (torfowej) wyniesie 50 do 30 cm. Warstwa 30 do 50 cm torfu będzie stanowić półkę zabezpieczającą i pozwoli na rekultywację terenu po zakończeniu wydobywania w kierunku odtworzenia torfowiska. Oddziaływanie przedsięwzięcia na klimat akustyczny nie będzie powodowało przekroczenia obowiązujących norm jakości środowiska na terenach chronionych akustycznie, z uwagi na fakt, że najbliższe położone tereny z zabudową mieszkaniową znajdują się w odległości od 1300 do 1500 m od terenu przedsięwzięcia. Źródłami hałasu na terenie kopalni będą przede wszystkim maszyny służące do wydobywania torfu oraz kolejka spalinowa wąskotorowa służąca do jego transportu. Na terenie kopalni wykorzystywanych jest około 20 maszyn i pojazdów. Są to przede wszystkim ciągniki obsługujące maszyny do wydobywania, spulchnienia i przetransportowania torfu. Maszyny te nigdy nie pracują wszystkie jednocześnie. Ponadto wydobywanie torfu prowadzone jest wyłącznie w godzinach dnia i w okresie pozwalającym na jego eksploatację (niskie wartości opadów deszczu i wilgotność złoża), czyli przez 3 do 5 miesięcy w roku (od maja do września, przy czym praktycznie wydobywanie odbywa się w miesiącach czerwiec - sierpień).

Także z uwagi na skalę przedsięwzięcia i jego charakter oraz ilość wykorzystywanego sprzętu, a także długość okresu najintensywniejszego wykorzystania sprzętu, przy wydobywaniu i transporcie torfu, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości powietrza. Utrzymanie maszyn i urządzeń napędzanych silnikami spalinowymi w dobrym stanie technicznym oraz używanie do napędu dobrej jakości paliwa zapewni dotrzymanie obowiązujących norm jakości powietrza.

Z uwagi na wysoką wilgotność torfu wydobywanego ze złoża i składowanego na hałdach nie będzie występowało znaczące pylenie. Teren kopalni otoczony jest przez roślinność wysoką (lasy), która będzie stanowić barierę dla rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu.

Ochrona środowiska gruntowo-wodnego zostanie zapewniona poprzez utrzymywanie maszyn i urządzeń wykorzystywanych do wydobywania i transportu torfu w dobrym stanie technicznym, gwarantującym szczelność układów hydraulicznych i układów zasilania w paliwo. Maszyny będą każdorazowo, codziennie kontrolowane pod względem stanu technicznego przed opuszczeniem terenu bazy maszynowej zaplecza technicznego kopalni. Zaplecze techniczne będzie wyposażone w materiały sorpcyjne, które będą wykorzystywane w celu zabezpieczenia przed wyciekami do środowiska substancji ropopochodnych i innych płynów eksploatacyjnych. Materiały te będą miały za zadanie wylapanie i zabsorbowanie tych substancji, gdyby w wyniku nieprzewidzianej sytuacji awaryjnej zaszła możliwość przedostania się ich do środowiska. Zużyte materiały sorpcyjne będą traktowane jak odpad niebezpieczny i przekazywane do utylizacji.

Wszelkie czynności związane z naprawą, tankowaniem i kontrolą stanu maszyn będą prowadzone na terenie bazy technicznej, na utwardzonym podłożu. Także na utwardzonym podłożu, będą zorganizowane miejsca postojowe dla maszyn i urządzeń wydobywczych i transportowych. Zaplecze techniczne kopalni zorganizowane będzie poza terenem torfowiska.

Zaplecze socjalne kopalni będzie zorganizowane na zapleczu technicznym. Będzie ono wyposażone w urządzenia sanitarne służące do gromadzenia ścieków socjalnych z zaplecza. Ścieki te będą przekazywane do oczyszczenia.

Na zapleczu gromadzone będą także odpady powstające podczas eksploatacji przedsięwzięcia. Będą one gromadzone selektywnie w przystosowanych do tego celu pojemnikach ustawionych na utwardzonym podłożu, a po zebraniu odpowiedniej ilości będą przekazywane do utylizacji.

Po zakończeniu eksploatacji złoża torfu wysokiego „Karaska” teren przedsięwzięcia zostanie zrehabilitowany. Odpływy rowów: głównego i pomocniczego oraz rowów zbiorczych zostaną zablokowane, a rowy te zostaną znacznie wyłączone. Na terenie wyrobiska powstanie mozaika siedlisk związana z częściowym jego zalaniem oraz pozostawieniem terenów ponad lustrem wody. Na terenach wyniesionych zostaną wykonane nieregularne niewielkie zbiorniki wodne. Bóbr europejski oraz płazy będą miały zapewnione miejsca rozrodu w związku z pozostawieniem niecałkowicie zasypanych rowów melioracyjnych.

Na terenie torfowiska zostaną zapoczątkowane procesy rekultywacji polegające na: wykonaniu nasadzeń warstwy torfowej (rozsianie po terenie torfowiska fragmentów roślin torfowych oraz nasion pozyskanych z terenu torfowiska wysokiego „Karaska”); częściowym obsadzeniu terenu wyrobiska żurawiną (nie więcej niż 20% terenu); częściowym zalesieniem (w niewielkim procencie). Sukcesja naturalna będzie kontrolowana w celu niedopuszczenia do zalesienia całej powierzchni wyrobiska potorfowego. Prawidłowo przeprowadzona rekultywacja pozwoli na odtworzenie torfowiska, co będzie miało jednak miejsce w bardzo rozległym okresie czasu (kilkadziesiąt lat). Podstawowym zamierzeniem działań przeprowadzanych w fazie likwidacji przedsięwzięcia będzie przywrócenie obszaru do stanu pierwotnego, w którym mogą od nowa rozpocząć się procesy torfotwórcze. Proces rekultywacji będzie kontrolowany w celu nadania mu pożądanego kierunku i przebiegu oraz w celu zachowania siedlisk gatunków obecnych na terenie torfowiska w chwili obecnej. Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w sąsiedztwie terenów cennych przyrodniczo i objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

Bezpośrednio graniczy z rezerwatem „Karaska” oraz obszarem Natura 2000 „Bory bagienne i torfowiska Karaska” PLH 140046.

W większej odległości od terenu kopalni znajdują się obszary Natura 2000:

- „Bory Chrobotkowe Karaska” PLH 140047 - oddalone od terenu przedsięwzięcia o ok. 750 m; położone na terenie wysoczyzny morenowej;
- „Doliny Omulwi i Płodownicy” PLB 140005 - oddalone o ok. 2 km od terenu przedsięwzięcia.

Z uwagi na fakt, iż planowane przedsięwzięcie znajduje się w bezpośredniej bliskości rezerwatu „Karaska” oraz wymienionych powyżej obszarów Natura 2000 „Bory bagienne i torfowiska Karaska” PLH 140046 oraz „Bory Chrobotkowe Karaska” PLH 140047 będzie przeprowadzany regularny monitoring przedsięwzięcia w zakresie gospodarki wodnej oraz stanu siedlisk przyrodniczych. Wyniki monitoringu, wraz z ich fachową oceną oraz wnioskami i zaleceniami, będą regularnie przedstawiane Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie. W przypadku stwierdzenia niekorzystnego oddziaływania na stosunki wodne lub siedliska i gatunki, zostaną wprowadzone środki minimalizujące to oddziaływanie.

W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia nie ma zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Lokalizacja planowanego przedsięwzięcia oraz jego charakter, wyklucza możliwość oddziaływania na obszary położone poza granicami Polski.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący oddziaływać na środowisko

WÓJT
Dariusz Łukaszewski